

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Изм. N 519
дата - 6.11.2009

ДО
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
ПРИ 40-ТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н РУМЕН ОВЧАРОВ

УВАЖАЕМИ Г-Н ОВЧАРОВ,

В продължение на обсъждането, на което присъствахте и Вие, проведено от Българска търговско-промишлена палата (БТПП) на 05.11.2008 год. на тема „Мерки за подпомагане на българските фирми в условията на световна финансова криза“, приложен към настоящото предоставям на Вашето внимание проект на Закон за браншовите организации. Проектът е изработен от междуведомствена работна група с участието на представители на ведомства и неправителствени организации, определени със Заповед № Р-55 от 13 юли 2006 г. на министър-председателя на Република България.

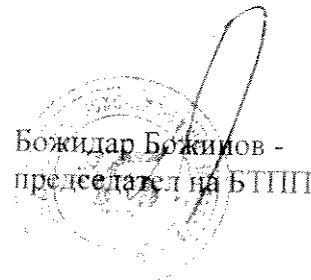
БТПП и нейните членове – браншови организации подкрепят изцяло този законопроект с изключение на чл. 19 от него, по който БТПП предлага друг текст и мотиви към него.

Въпреки разногласието по посочения текст, БТПП счита, че законопроектът следва да се обсъди и приеме, като се дискутира и предложението на БТПП. Липсата на такъв нормативен акт създава възможности за приемане на специални закони за отделни браншови организации, на които целево се възлагат прилагането на регулативни режими. Такъв подход лишава браншовите организации от условия за конкуренция и не елиминира монопола при администрирането на режими.

Приложение: по текста

С уважение,

Божидар Божилов -
председател на БТПП

ЗАКОН
за браншовите организации на работодателите

Глава първа

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда статута и дейността на браншовите организации на работодателите, наричани по-нататък браншови организации, отношенията им с държавните органи и органите на местната власт и местното самоуправление, условията и реда за признаване на тяхната представителност и за делегиране на административни функции, по смисъла на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Чл. 2. (1) Браншовата организация извършва дейност в частна, или в обществена полза и се учредява, регистрира, управлява, преобразува и прекратява при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, доколкото в този закон не е предвидено друго.

(2) Браншовата организация е сдружение на търговци по смисъла на Търговския закон, извършващи една или повече икономически дейности.

(3) Браншовата организация установява общите за дейността на нейните членове конкретни икономически дейности чрез вписване в устава си.

Глава втора

ПРЕДСТАВИТЕЛНИ БРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ НА РАБОДАТЕЛИТЕ

Чл. 3. Представителни могат да бъдат браншовите организации, които в продължение на не по-малко от една година отговарят едновременно на следните изисквания:

1. членуват в представителна на национално равнище организация на работодатели по смисъла на Кодекса на труда или в международна организация в съответните дейности по чл. 2.

2. имат не по-малко от 10 члена, които са търговци по смисъла на Търговския закон.

3. притежават собствени електронни или книжни издания, отразяващи дейността им като браншови работодателски организации.

Чл. 4. (1) Представителните браншови организации:

1. представляват и защитават пред държавните и общински органи и пред други организации интересите на своите членове.

2. водят публичен регистър на своите членове, в който се вписват данните от търговския, данъчния и статистическия регистър, както и икономическите дейности по чл. 2 от този закон.

3. съдействат на държавата и общините за развитие в национален и регионален мащаб на икономическите дейности по чл. 2.

(2) За изпълнението на своите функции по предходната алинея браншовите организации могат:

1. да участват в разработването на национални и регионални стратегии, анализи, програми и становища за развитието на съответна икономическа дейност, както и да спомагат за изпълнението им.
2. да дават становища и да участват в изготвянето на нормативни актове за съответна икономическа дейност.
3. да участват в разработването на стандарти за здравословни / безопасни условия на труд в съответна икономическа дейност, които да бъдат предоставяни на Националния съвет по условия на труд.
4. да разработват ръководства за въвеждане на добри практики в съответна икономическа дейност, както и модели на системи за анализ на рисковете и правила за контрол и самоконтрол с цел осигуряване на безопасност при работа и качество на продукцията или на предлаганите услуги.
5. да информират компетентните органи за извършвани нарушения на нормативната уредба.
6. да организират работа по професионалното обучение и образование, както и по повишаване на квалификацията на човешките ресурси в съответна икономическа дейност.
7. да участват при разработването на стандарти и технически изисквания към продуктите и услугите, гарантиращи добра производствена практика и съответствие с международни и европейски стандарти.
8. да участват в проверките и/или в предоставяне на писмени и/или устни становища по констатации на държавните и общински органи, направени по повод извършван контрол на членовете на браншовата организация.
9. да администратират функции, свързани с административното регулиране и административния контрол, когато това е предвидено в отделен закон.
10. да създават и поддържат регистри с бази данни за фирми и експерти в съответна икономическа дейност.
11. да разработват етични кодекси, регламентиращи етиката на взаимоотношенията в съответната икономическа дейност и да работят за недопускане на нелоялна конкуренция между своите членове.
12. да съдействат за доброволно уреждане на възникнали спорове между членовете си.
13. да участват в проекти и програми, финансирани/съфинансирани с бюджетни и чуждестранни средства.
14. да съдействат за установяване на делови връзки и популяризиране възможностите, продуктите и услугите на своите членове.
15. да осъществяват сътрудничество със сродни организации в страната и в чужбина и да участват в дейността на европейски и други международни организации.
16. да събират, обобщават и предоставят стопанска, статистическа и друга информация.

(3) За изпълнение на дейностите по т.т. 1, 3, 7, 8 и 9 от предходната алинея, както и на други дейности, предвидени в специални закони, е необходимо решение на общото събрание на браншовата организация.

(4) Органите на местната власт и местното самоуправление са длъжни да осигурят участие на браншовите организации и съответните им регионални структури при разработването на административни нормативни актове, местни програми, стратегии, планове и др., свързани с икономическите дейности, за които са признати за представителни.

Признаване на представителните браншови работодателски организации.

Чл. 5. (1) Браншова организация, която иска да бъде призната за представителна, подава заявление в Министерски съвет.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. заверено копие от съдебното решение за регистрация.
2. удостоверение за актуално състояние.
3. заверено копие от устава на организацията.
4. доказателства за публичност на регистъра на членовете.
5. за установяване на обстоятелствата по чл. 3, т. 1 - удостоверение, издадено от представителна на национално равнище работодателска организация, или сертификат за членство в международна организация.
6. за установяване на членския състав по чл. 3, т. 2 - заверени копия от решенията на компетентните органи за приемането на членове и пълномощни, даващи представителна власт на браншовата организация от всеки от членовете ѝ.
7. за установяване на обстоятелството по чл. 3, т. 3 - представяне на URL интернет адрес на уеб сайта на организацията или на екземпляр(и) от книжно периодично издание.

(3) При констатиране на непълноти и/или недостатъци в представените документи, Министерският съвет уведомява за това браншовата организация - заявител в 7-дневен срок от постъпване на заявлението и определя двуседмичен срок за отстраняването им.

(4) В едномесечен срок след постъпване на заявлението, респективно след изтичане на срока за отстраняване на непълноти и недостатъци по представените документи, Министерският съвет взема решение за признаване на представителност или за отказ за признаване на представителност.

Чл. 6. (1) При наличие на критериите по чл. 3, Министерският съвет в срок до един месец от подаване на заявлението признава представителност на браншовата организация за съответните икономически дейности по чл. 2.

(2) Решението по предходната алинея се обнародва в Държавен вестник и влиза в сила от датата на обнародването му.

(3) Признатата представителност има срок на действие три години.

(4) Браншовата организация е длъжна в 14-дневен срок от настъпване на събитието да уведоми Министерски съвет за промени в обстоятелствата, при които е призната за представителна. След констатиране наличието на тези промени, данните се изпращат за отразяване в регистъра по чл. 8.

Чл. 7. (1) Министерският съвет отказва да признае представителност на браншова организация, ако не са налице изискванията по чл. 3.

(2) В срока на представителността Министерският съвет може служебно да отмени решение за признаване на представителност, ако браншовата организация е престанала да отговаря на критериите по чл. 3.

(3) Решенията по ал. 1 и ал. 2 се мотивират и обнародват в Държавен вестник. Решението подлежи на обжалване по реда на Административно-процесуалния кодекс.

(4) Браншова организация, която не е призната за представителна, може да подаде ново заявление за признаване на представителност не по-рано от изтичането на една година от обнародване на решението по ал. 1.

(5) Не по-късно от 60 дни преди изтичането на срока на действие на представителността, браншова организация, която иска да бъде призната отново за представителна, подава ново заявление и прилага документите по чл.5, ал. 2.

Чл. 8. (1) Представителните браншови организации се вписват в отделен публичен регистър, воден от Агенцията по вписванията при Министерство на правосъдието.

2) На вписване в регистъра подлежат следните обстоятелства, както и промените в тях:

1. наименованието на браншовата организация.
2. съдебната ѝ регистрация.
3. икономическите дейности, по отношение на които е призната за представителна.
4. решението за признаване на представителността.

(3) Министърът на правосъдието издава наредба за реда на водене на регистъра.

Г л а в а т р е т а

СЕКТОРНИ СЪВЕТИ

Чл. 9. (1) Сътрудничеството и консултациите между министерствата или държавните агенции и представителните браншови организации се осъществяват в Секторни съвети по икономически дейности.

(2) Право на участие в секторни съвети по съответните икономически дейности имат браншови организации, които са признати за представителни за тези дейности.

(3) Секторните съвети се състоят от представител на съответните министерства или държавни агенции и представител на всяка от представителните браншови организации.

(4) Инициативата за създаване на секторни съвети може да е от представителна браншова организация или от министерство или държавна агенция. Съответният министър или председателя на държавна агенция утвърждава създаването на секторните съвети.

(5) Представителите на министерствата или държавните агенции в секторните съвети се определят от съответния министър или председател на държавна агенция.

(6) Представителите на представителните браншови организации в секторните съвети се определят от техните ръководства съгласно уставите им.

(7) След учредяване на секторните съвети, право на участие в тях има всяка представителна браншова организация от съответната икономическа дейност.

(8) Секторният съвет избира от своя състав председател и заместник-председател. В случай, че председателят е представител на министерство или държавна агенция, неговият заместник е представител на браншова организация и обратно.

Функции на секторните съвети.

Чл. 10. (1) Секторните съвети изготвят становища, анализи и меморандуми по проблеми, свързани с нормативната уредба, национални, отраслови (браншови) и регионални програми, планове, политики и стратегии в съответните икономически дейности.

(2) Секторните съвети осъществяват дейностите по предходната алинея по своя инициатива или по искане на държавни органи, органи на местното самоуправление и местната администрация и други организации.

(3) Държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация, на които са предоставени становища на секторните съвети, са длъжни да ги обсъдят при вземане на решения.

(4) Секторните съвети могат да правят предложения до органите на изпълнителната власт и до органите на местното самоуправление и местната администрация за делегиране на представителните браншови организации на функции, свързани с административното регулиране и административния контрол.

Организиране на работата на Секторните съвети.

Чл. 11. (1) Организацията и дейността на секторните съвети се уреждат с правила, приети с консенсус от участващите в тях представители и се утвърждават от председателя на съответния секторен съвет.

(2) Заседанията на секторните съвети са редовни, когато присъстват не по-малко от половината от техния списъчен състав, в това число представители на съответното министерство, държавна агенция, представителни браншови организации.

Глава четвърта

ДЕЛЕГИРАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ ФУНКЦИИ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ БРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

Чл. 12. Органите на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление и местната администрация могат да делегират на представителните браншови организации функции, свързани с административното регулиране и административния контрол (с изключение на функциите по администрирането на лицензионни и разрешителни режими) в случаите, когато това е предвидено в закон.

Чл. 13. Когато в икономическа дейност има само една представителна браншова организация, заявила желание по чл. 16, ал. 3, органът по чл. 12 може да делегира функции по административното регулиране и административния контрол пряко на нея.

Чл. 14. (1) Когато в икономическа дейност има две представителни браншови организации, заявили желание по чл. 16, ал. 3, органът по чл. 12 може да делегира функции по административното регулиране и административния контрол на тяхно обединение.

(2) В случай, че към обединението по предходната алинея се присъедини една или повече представителни браншови организации от съответна икономическа дейност, органът по чл. 12 може да допълни решението си по реда на чл. 16, ал. 4, като делегира функции по административното регулиране и административния контрол на юридически самостоятелна конфедерация, учредена от тези представителни браншови организации.

Чл. 15. (1) Когато в икономическа дейност има три или повече представителни браншови организации, заявили желание по чл. 16, ал. 3, органът по чл. 12 може да делегира функции по административното регулиране и административния контрол на тяхна конфедерация по глава пета.

(2) За да бъдат делегирани функции по административното регулиране и административния контрол на конфедерация, тя трябва да се регистрира по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 16. (1) Делегирането на конкретни функции по административното регулиране и административния контрол на представителни браншови организации може да стане по инициатива на органа по чл. 12 или по предложение на секторен съвет или на отделни представителни браншови организации.

(2) При делегиране на функции по административно регулиране и административен контрол, органът по чл. 12 уведомява писмено всички представителни браншови организации от съответната икономическа дейност.

(3) В 3-месечен срок от уведомлението представителните браншови организации представят на органа по чл. 12 писмено заявление за потвърждение или отказ да упражняват самостоятелно, в обединение или в конфедерация указаните в ал. 1 функции. Неподаването на заявление в указания срок от отделни браншови организации се счита за отказ.

(4) Не по-късно от 3 месеца след изтичане на срока по предходната алинея, органът по чл. 12 със свое решение делегира функциите от ал. 1. Решението се обнародва в Държавен вестник.

ДОБРОВОЛНИ КОНФЕДЕРАЦИИ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ БРАНШОВИ
ОРГАНИЗАЦИИ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ

Чл. 17. (1) Членството на представителните браншови организации в конфедерацията е доброволно и не може да им бъде отказвано.

(2) Представителна браншова организация, която не участва в обединение или в конфедерацията, не губи представителност и право за участие в секторен съвет.

Чл. 18. (1) Редовно общо събрание на конфедерацията се свиква от Управителния съвет не по-малко от веднъж годишно.

(2) Извънредно общо събрание може да се свика по решение на Управителния съвет или по искане на някоя от представителните браншови организации, членуваща в конфедерацията.

Чл. 19. Броят на представителите в общото събрание и разпределението на мандатите между представителните браншови организации, членуващи в конфедерацията, се определят с писмено споразумение между тях и се отразяват в устава на конфедерацията.

Предложение на Българска търговско-промишлена палата за редакция на чл. 19 от проекта на Закон за браншовите организации:

Чл. 19. Правото на глас на всеки член и броят на представителите в общото събрание се уреждат в устава на конфедерацията.

Мотиви:

1. За сдруженията, които нямат публичен характер, принципът на работа в общите им събрания е съгласуваност (според условията на техния устав) на начина на участието им в общото събрание. Това е така, тъй като тези сдружения са доброволни, те се създават, за да защитават и представляват по един и същи начин всички техни членове. Този принцип с още по-голяма сила следва да се приложи и за конфедерацията на браншовите организации, която е доброволно създадена единствено с цел да извършва възложени ѝ държавни функции.

Презумптивното въвеждане по законов път на квотно участие в общото събрание на конфедерацията създава условия за последната, както и осъществяваните от нея държавни функции да бъдат доминирани от корпоративни интереси, което може да доведе до сериозни деформации в икономическата среда. Оборътът и броят на заетите в даден отрасъл, с определена трудоемкост и производителност на труда в пазарни условия са силно корелирани, т.е. големият оборот на дружествата икономически предопределя и най-голям брой заети. Следователно големите корпорации по същество ще управляват конфедеративните сдружения на работодателите. Вместването на корпоративни принципи в правото на сдружаване създава условия за защита на интересите само на едрия бизнес и е заплаха за интересите на средния и особено на малкия бизнес. По същата причина е неприемливо квотното разпределение с оглед броя на членовете на една

организация. Това нарушава основната цел на сдружаването – и малкият и едрият бизнес да получи равен шанс за защита на интересите си.

2. Възприемането на предлаганото в алтернативния текст на чл. 19, ал. 1 квотно участие в общото събрание на конфедерацията е неприемливо по следните съображения:

Членската маса на браншовите организации се състои от юридически или физически лица, които в много от случаите осъществяват няколко икономически дейности. Установяването и доказването на оборота и броя на наетите по трудов договор в едно търговско дружество – само по отношение на една от извършваните от него икономически дейности преди всяко общо събрание – е трудно осъществимо.

Съгласно чл. 3, ал. 1 от Закона за нормативните актове „в материята, до която се отнася, законът трябва да уреди пълно всички основни обществени отношения, които се поддават на трайна уредба“. От тази гледна точка Законът за браншовите организации следва да нормира сложния въпрос каква ще е процедурата за решаване на спорове, свързани с определянето на квотите, с които членовете на Конфедерацията се явяват в общото ѝ събрание, а именно срок за подаване на възраженията, органът който ще ги решава, срокът за решаване и пр. и пр. Безспорно е, че този орган не може да бъде общото събрание (каквото е общият принцип на чл. 25, ал. 5 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел), тъй като спорният въпрос касае именно работата на общото събрание.

Поставените по-горе въпроси касаят обществени отношения, които се подават на трайна уредба и следва да бъдат законово регламентирани. Тези въпроси са от особена практическа важност за работата на Конфедерацията. Това е така, тъй като споровете във връзка с квотите в общото събрание, респ. – досежно кворума за провеждането и вземане на решения от този орган, могат да възникнат още при първите организационни събрания.

С други думи, заради нормативно предоставената възможност за нерешимост на спора между членовете на конфедерацията (спор за "процеса относно процеса") е изключително голяма вероятността да се блокира работата на всяка създадена конфедерация. Създават се предпоставки и за оспорване на легитимността и решенията на всяко следващо общо събрание на конфедерацията, което я превръща в нестабилен и ненадежден партньор на държавната власт и органите на местно самоуправление.

Т.е. няма да бъде постигната една от най-важните цели на закона – освобождаване на държавата от отделни административни функции, чрез прехвърлянето им на браншовите организации и по този начин – създаване на условия за саморегулиране в отраслите (браншовете).

Съзнавайки сложността на регламентацията на визираните правоотношения БТПП предлага варианта общото събрание на Конфедерацията да се изгради на принцип, възприет от всички членове на конфедерацията и регламентиран в нейния устав. Това ще осигури:

- ясен и възприет от всички регламент за работа на общото събрание;
- еднаква заинтересуваност на браншовите организации в дейността на Конфедерацията за постигане на нейните цели и задачи, вкл. и за развитието и усъвършенстването на регистрационната дейност;
- постепенно и поетапно обединяване на браншовите организации от един отрасъл (браниш).

Чл. 20. Общото събрание е редовно, ако присъстват най-малко две трети от представителите. При липса на кворум, общото събрание се отлага с един час, след което се провежда и се смята за редовно, независимо от броя на присъстващите представители.

Чл. 21. (1) Общото събрание на конфедерацията:

1. приема, изменя и допълва устава.
2. избира и освобождава членовете на управителния съвет и председателя на конфедерацията, който е и председател на управителния съвет.
3. приема отчетите на управителния съвет.
4. определя размера на членския внос.
5. приема годишния бюджет на конфедерацията.
6. приема Правила за реда и условията при осъществяване от конфедерацията на функции по административното регулиране и административния контрол,
7. отменя решения на управителния съвет на конфедерацията, които противоречат на закона, устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на конфедерацията.
8. взема решения за прекратяване на конфедерацията.

(2) Решенията на общото събрание се приемат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на случаите по ал. 1, т. 1 и т. 8, когато те се приемат с мнозинство от минимум две трети от присъстващите.

(3) Членовете на управителния съвет и председателят на конфедерацията се избират с тайно гласуване.

Чл. 22. (1) Броят на членовете на управителния съвет и правомощията на председателя на конфедерацията се определят с устава ѝ. Един от членовете на управителния съвет се определя от съответния компетентен орган по чл. 12.

(2) Управителният съвет се избира за срок до следващото редовно общо събрание, освен ако в устава не е предвидено друго.

Чл. 23. Управителният съвет:

1. свиква и организира общото събрание на конфедерацията.
2. ръководи дейността на конфедерацията.
3. управлява имуществото на конфедерацията.
4. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание.
5. подготвя и внася в общото събрание проект за годишен бюджет на конфедерацията.
6. подготвя и внася в общото събрание отчети за дейността си.
7. организира изпълнението на делегираната административната дейност (функция).
8. избира изпълнителен директор и определя правомощията му.
9. приема вътрешни правила за работа на конфедерацията.
10. приема и изключва членове на конфедерацията, като информира за това общото събрание.
11. взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава, не са възложени на друг орган на конфедерацията.

Чл. 24. Приходите на конфедерацията се формират от:

1. еднократни встъпителни вноски.
2. годишни вноски на членовете.
3. такси за административни услуги, извършвани от конфедерацията.
4. дарения, приходи от издателска дейност и други постъпления.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон „икономическа дейност“ е дейност по позициите на Националната класификация на икономическите дейности (НКИД), утвърдена по реда на Закона за статистиката.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В двумесечен срок след обнародването на закона в Държавен вестник, Министерският съвет започва процедура по установяване на съответствието на браншовите работодателски организации, претендиращи да са представителни по смисъла на този закон.

§ 3. В 3-месечен срок след обнародването на настоящия закон в Държавен вестник, министърът на правосъдието приема Наредба за реда за водене на регистъра по чл. 8.

§ 4. Този закон се прилага и за браншови организации и техни конфедерации, чиято дейност е регламентирана в специални закони, доколкото в тези закони не е предвидено друго.